

“Misschien springt er bij iemand een vonkje over”

David Lammers (1972) is filmregisseur. Hij gaf vanaf de oprichting van IMC Weekendschool op diverse locaties in Amsterdam negen jaar lang les in het vak Film.

“In 1999 zag ik bij de Filmacademie, waar ik toen studeerde, een briefje hangen dat IMC Weekendschool vrijwilligers zocht voor het vak Film. Ik was in die tijd bezig met documentaires en gastdocent zijn leek me een mooie manier om de wereld te zien door de ogen van deze kinderen. De school was toen aan zijn tweede jaar bezig, elk vak dat gegeven werd was nieuw. Samen met andere gastdocenten en Heleen Terwijn hebben we een programma in elkaar gezet.”

Premières in Pathé

“Het vak Film was in het begin vooral gericht op het maken van korte docu-

mentaires van een minuut of vijf. Later is dat uitgebreid met korte speelfilms. Twee van de zes zondagen waren klassikaal: we legden uit hoe je een documentaire maakt, we leerden de kinderen interviewen, hoe je omgaat met de camera's en geluidshengels en hoe je werkt als crew, dat je verantwoordelijk bent voor die dure spullen.

Daarna werkten de kinderen in kleine groepjes: ze bedachten zelf de onderwerpen voor de filmpjes en maakten de opnames. De docenten verzorgden vervolgens de montage en de laatste zondag werden de filmpjes vertoond. In latere jaren waren er premières in Pathé waar de kinderen van alle Amsterdamse vestigingen elkaars filmpjes zagen.”

Vuilniszakken in de bomen

“In het begin is het altijd even spannend of je de kinderen meekrijgt. Veel hangt af van het vinden van een goed onderwerp. Kinderen komen al gauw met onpersoonlijke onderwerpen aan: Ajax, MacDonald’s of Schiphol. Daar kom je niet makkelijk binnen. Ik heb het met Ajax wel geprobeerd, maar dat leverde allerlei bezwaren op: op zondag wordt er gevoetbald, dus dan kun je niet in het stadion, en het Ajax Museum is dicht. Ik vind de filmpjes over onderwerpen die dicht bij de kinderen staan het leukste. Wat voor hen heel vanzelfsprekend is, is voor andere mensen onbekend. Een van de documentaires, ‘Rommel in

dit vervelend en hebben gefilmd wat de buurt daar zelf aan probeert te doen.”

Blij

“Een andere documentaire die me is bijgebleven, heette ‘De politie en de junks negeren ons’. Dit groepje wilde een filmpje maken over criminaliteit in hun buurt, maar niemand wilde met ze praten. De politie had het te druk, de junks waren te high. Het is uiteindelijk meer een ‘making of’ geworden waarin één leerling vertelt hoe hij zelf wel eens uit een winkel gestolen had. Hij moest mee met de politie, gaf valse namen op en heeft een halve dag vastgezet tot zijn moeder hem kwam ophalen. In het filmpje reageren andere leerlingen daar

‘IMC Weekendschool biedt kinderen extra kansen aan. Of ze die pakken is een tweede’

de K-buurt’, is opgenomen de buurt in Amsterdam-Zuidoost waar de namen van de flats met een K beginnen. Daar hingen de vuilniszakken en de onderbroeken in de bomen. Die werden van de balkons gegooit. De kinderen vonden

weer op, ze geloven hem niet. Voor mij was het leerzaam om de vanzelfsprekendheid te zien waarmee de kinderen over hun eigen belevingswereld praten, daar heb ik later bij het maken van mijn eigen films baat bij gehad.

Soms zat ik op een bankje en keek vanuit de verte hoe ze bezig waren. Daar werd ik blij van.”

Vonkje

“Mijn bijdrage als gastdocent is bescheiden: ik probeer mijn kennis en enthousiasme over te brengen en ze leren een aantal praktische dingen. Misschien springt er bij iemand een vonkje over. Dat een kind denkt: dit is precies wat ik altijd al zocht. Of dat ook werkelijk gebeurt weet ik niet, het lijkt me interessant dat eens te onderzoeken. Met een van de leerlingen heb ik contact gehouden. Ze was geboren in Ghana en had net een vmbo-advies gekregen, wat me verbaasde want mij vielen vooral haar scherpe, analytische vragen op. Ze heeft doorgestudeerd, werkt nu bij een bank en was lid van de alumniraad van IMC Weekendschool. Als kinderen willen, kunnen ze gebruik blijven maken van het netwerk van IMC Weekendschool. Mooi om te zien dat dat voor haar goed heeft gewerkt.”

Kickboksschool

“In 2005 begeleidde ik een groepje dat een documentaire maakte over vechten. We gingen daarvoor naar een kickboksschool in Amsterdam. Datzelfde jaar werkte een ander groepje aan een korte speelfilm op basis van een heel grappig idee. Het verhaal was dat koningin Beatrix vroeger een jongen was. Toen prins Claus op Beatrix verliefd werd, had hij dat niet door. Beatrix heeft toen een operatie ondergaan waardoor hij een vrouw werd en Claus heeft nooit iets gemerkt. Ze trouwden en leefden nog lang en gelukkig. De jongen die het idee

bedacht, speelde ook de rol van Beatrix.”

Zonder oordeel

“Het contrast tussen deze twee onderwerpen, de macho sportschoolwereld en het gevoelige en kwetsbare verhaaltje over Beatrix, is het zaadje geweest dat leidde tot mijn speelfilm ‘Langer Licht’. Hoe zou het zijn als je zo’n kind bent en je zit in de kickbokswereld, vroeg ik me af. Ik heb maanden research gedaan in Amsterdam-Noord, rondgehangen op die kickboksschool en – net als met de kinderen – door de ogen van de mensen naar hun buurt gekeken. Ik probeer niet als buitenstaander te filmen, maar door de ogen van de bewoners, zonder oordeel, zoals het is. Zonder IMC Weekendschool was die film er nooit gekomen.”

Ongelijkheid

“Ik ben heel positief over mijn ervaringen en over IMC Weekendschool. Er zal altijd ongelijkheid zijn in de wereld: de een krijgt nu eenmaal meer kansen dan de ander. IMC Weekendschool biedt kinderen extra kansen aan. Of ze die pakken is een tweede. In het huis onder mij woonde een Marokkaans-Nederlands gezin met vijf dochters en een zontje. Toen de oudste dochter elf jaar was, heb ik haar gestimuleerd zich aan te melden bij IMC Weekendschool. Maar toen ze was aangenomen, trok ze zich op het laatste moment toch terug. Ik heb via de ouders geprobeerd uit te vinden wat er aan de hand was, maar zonder succes. Je weet soms niet wat er allemaal speelt.”